

*Ανδρ.: Ἀποβγάλαμε τοις ἔλαιες (ἐπὶ ἐκθλίθεως ἐν τῷ ἔλαιο-πιεστηρῷ). Δὲν ἀποβγάλαμε τὸ ωακὶ (δὲν ἐπερατώσαμεν τὴν ἀπόσταξιν τοῦ ωακιοῦ). Συνών. βγάζω. γ) Ἐκριζώνω Χίος: Ἐπόβγαλα τοις κουκκεές. 2) Ἐξαναγκάζω τινὰ διὰ τρόπου ἡπίου ν' ἀπέλθῃ, ν' ἀπομακρυνθῇ *Ανδρ.: Τὸν ἀπο-βγάλανε σιγὰ σιγὰ (ἐπὶ μνηστῆρος καταστάντος ἀνεπιθυμή-του). 3) Ἀνταποδίδω τὸ ὀφειλόμενον, ἔξοφλῶ Θράκη. (Αἰν. Σαρεκκλ.): Καλὸν ἔν νὰ περβάζῃ κάνεις τὸ χρέος του Σαρεκκλ. Σὶ τὰ ἀπονθράζουν γώ, δὲν σ' ἀφίνον ἔτσι Αἰν.

β) Ἀνταποδίδω τὸ κακόν, ἐκδικοῦμαι Θράκη. (Άδρια-νούπ.) Ιμβρ.: Τὰ ἀπονθράζουν γώ κενια μὶ τὸν παραπάν· 'Αδριανούπ. Τώρᾳ κ' ἵγαν σὶ τὸ ἀπιθράζουν τὸν κακὸν μ' ἔκανες τότι *Ιμβρ. Άδι κὶ θὰ σὶ τὸ ἀπιθράλουν αὐτόθ. 4) Ἐξαφανίζω, φονεύω Σύμη: Καλά καμες, παιδὶ μου, κ' ἐπόβγαλές τους γούλους. 5) Καταστρέφω Λέσβ.

Πρ. ἀποβγάλλω.

ἀποβγαινίσκω Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβγαίνω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ-ίσκω.

Ἐκφεύγω, ἐννοούμενης ὡς ὑποκ. τῆς λ. πορδό: Ἀπο-βγαινίσκε με. Συνών. ἀποβγαίνω 1β.

ἀποβγαίνω *Ανδρ. Θράκη. Ιων. (Κρήν.) Κέρκη. (Άργυρᾶδ.) Κύπρο. Νάξη. (Απύρανθ.) Πόντ. (Οἰν.) ἀποβγαίνω Ιων. (Κρήν.) Χίος ἀπονθράζουν Θράκη. (Άδριανούπ. Αἰν.) ἀπε-βγαίνω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.) περβγαίνω Πόντ. ἐπεβγαίνω Πόντ. (Άργυρόπ. Χαλδ.) Αορ. γ'. ένικ. ἀπόβγεν

Τὸ μεσν. ἀποβγαίνω.

1) Ἐκβαίνω, ἔξερχομαι, φεύγω *Ανδρ. Ιων. (Κρήν.) Κύπρο. Νάξη. (Απύρανθ.) Χίος: Φρ. Ἐπόβγε ἀ τὸ νοῦ μου (ἔλησμόνησα) 'Απύρανθ. Αὐτὸν δὲ μ' ἀποβγαίνει (δὲν τὸ λησμονῶ) *Ανδρ. Δὲν μοῦ ποργαίνει μὲ τὸ λόγο ποῦ μοῦ πεν δ δεῖνα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κρήν. Όσο δυμάται δ δεῖνα τὸν μπάτσο ποῦ ἔφαγεν ἀπὸ τὸν δεῖνα, δὲν τοῦ ποργαίνει αὐτόθ. || *Ἀσμ.

Καθὼς ἀπόβγεν τὰ στενὰ τὸ ἡπγασεν τοὶς ἀπλάδες Χίος. Ή σημ. καὶ μεσν. Πρ. Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν. S 3090 (ἔκδ. J. Lambert) «καὶ πάλιν κατορκίζω σε καὶ διηνύω σε εἰς τὸ σπαθίν σου, | μὴ μὲ ἀπεβγῆς, μὴ ξενωθῆς, μηδὲ ἀπο-χωρισθῆς με». β) Ἐκφεύγω τινά, μόνον μὲ ὑποκ. ἐννοούμενον ἡ πορδή Πόντ. (Κερασ. Οἰν.): Ἀπεβγαίνει με (μοῦ φεύγει) Κερασ. Ἐπεξήβε με (μοῦ ἔφυγε) αὐτόθ. Συνών. ἀποβγαινίσκω. 2) Ἐπὶ τῆς ἐπιφαξίουσης δρνιθος, κάμνω νὰ ἐκκολαφθοῦν οἱ νεοσσοὶ πάντες Κέρκη. (Άργυρᾶδ.): Δὲ σοῦ δίνω σικά, τὶ μοῦ λάλησε ἡ κόττα μου τὰ πουλλὰ κι ἀ σοῦ δώκω, τὰ κακιώνει καὶ δὲ μοῦ τὰ ἀποβγαίνει (λάλησε... τὰ πουλλὰ—ήρχισε νὰ ἐκκολάτη τοὺς νεοσσούς). 3) Διαγωνίζομαι Θράκη: Ἔλα ν' ἀποβγοῦμε 'τὸ τρέξιμο. Συνών. παραβγαίνω.

4) Ἀποδίδω τὸ ὀφειλόμενον ἡ ἄλλο τι ίσοτιμον, ἔξοφλῶ Θράκη. (Άδριανούπ. Αἰν.) Καὶ ἀμτρ. ἐπὶ ὀφειλούμενου, ἀπο-δίδομαι, ἀνταποδίδομαι, ἔξοφλοῦμαι Πόντ. (Άργυρόπ. Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.): Ντὸ χωστάς μὲ τὸ ἀτὰ καὶ ἀπεβγαίνουν (ἐκ τοῦ καὶ ἀπεβγαίνουν) Κερασ. Ἐπεξήβαν ντ' ἔχρωστενα σε αὐτόθ. Τὸ χωδάφι ἄν πουλοῦμε, τὸ χρέος ἀπεβγαίν' Κοτύωρ. Μὲ τὰ λόγα καὶ ἀπεβγαίν' τὸ καλὸν ντ' ἐποίκα σε (μὲ τὰ λόγια δὲν ἀνταποδίδεται τὸ καλὸ ποῦ σοῦ ἔκαμα) Χαλδ. Ντ' ἔχτυπεσες με ἐπεξήβεν (έξωφλήθη τὸ ὅτι μὲ ἐκτύπησες) Κερασ. Τὸ ξύλον ντ' ἔφαγαμ' ἐπεξήβεν (έξωφλήθη τὸ ξύλο ποῦ φάγαμε) Άργυρόπ. β) Ἐπὶ ὀφειλέτου ἡ δανειστοῦ, ἔξοφλοῦμαι Νάξη. (Απύρανθ.) Πόντ. (Τραπ.): Θαρεῖς μ' αὐτὰ ποῦ μοῦ 'δωκες ἀπόβγηκα; δὲν ἀποβγαίνω τοὺς ἔτσα *Απύρανθ. Ἐδῶκα σε τὰ παράδεις καὶ ἐπεξέβα Τραπ. Ντός ἄτον ἔναν μαδαιρέαν καὶ ἀς ἀπεβγαίν' (μαδαιρέα = μαχαιρεά) αὐτόθ.

ἀποβγάλλω Θήρ. Θράκη. Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Τραπ.) Σίφν. Σύμη. Σῦρο. κ. ἀ. ἀπονθράλλου Θράκη. (Άδρια-νούπ. Αἰν. Κομοτ.) κ. ἀ. πορβγάλλω Κάλυμν. Κύπρο. πο-βκάλ-λω Κύπρο. πορβγάλω Ρόδ. ἀπεβγάλλω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) ἀπεγβάλλω Πόντ. (Άμισ.) ἐπεβγάλλω Πόντ. (Χαλδ.) ἐπεγβάλλω Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) πορβγέλλου Εύβ. (Κονίστρο. "Ορ.) ἀποβγάνω Κρήτ. Νάξη. (Απύρανθ.) Μήλη. Πελοπον. (Βούρβουρο.) ἀπονθράλλου Λέσβ. πορβγάνω Κρήτ. (Εμπαρ. Σητ. κ. ἀ.) Μέσ. ἀποβγάλλομαι Ρόδ.

Τὸ μεσν. ἀποβγάλλω.

1) Ἐκβάλλω, ἐκδιώκω, ἀποπέμπω Θήρ. Κάλυμν. Κρήτ. (Βιάνν. Εμπαρ. Σητ. κ. ἀ.): Ο ἀφεδικός μου μὲ πορβγάνει *Εμπαρ. Θὰ σ' ἀποβγάλω νὰ πάς 'ς τοῦ μάννας σου Κρήτ. Μὴ δὴ δοργάνης τὴ δακομοῖδα καὶ φτωχή ναι Σητ. *Εμαλώ-σανε καὶ ἐπόβγαλε τὴ γυναικα δου αὐτόθ. Τὸν ἀποβγάλανε κακῶς ἔχοδας Θήρ. Η σημ. καὶ μεσν. πρ. Μαχαιρ. 1, 22 (ἔκδ. Dawkins) «νὰ μὲ ἀποβγάλῃ ἀπὸν πᾶσαν πειρα-σμόν». β) Ἐπὶ τέκνων, ἀποδιώκω ἐκ τῆς οίκογενείας, καθιστῶ ἀπόκληρον, ἀποκηρύττω Εύβ. ("Ορ.) Ρόδ.: Δὲ δὸ πορβγέλλου γὼ τὸ παιδί μου "Ορ. Συνών. ἀποπα-ιδίζω. γ) Ἐκβάλλω ἐκ τοῦ μέσου, ἀφανίζω, φονεύω Κύπρο. Πελοπον. (Βούρβουρο.) Ρόδ.: Θὰ σ' ἀποβγάλω ἀχρό-νιαγο! (ἀπειλὴ) Βούρβουρο. Νὰ σοῦ καὶ μαμμάν νὰ σὲ πορβάλω! (νὰ σοῦ καὶ = νὰ σοῦ δώκω) Ρόδ. *Εκλότσησεν δ ἀπ-παρος το ἐπόβκαλέν του Κύπρο. Ἐπόβκαλέν την δ ἀντρας της αὐτόθ. Εποῦτος ἔνι πορβαριμένος, είντα καλούμαστεν νὰ τὸν ποφύρωμεν (δηλ. είναι ἀποθαμένος καὶ δχι λιπό-θυμος ὠστε νὰ τὸν κάμωμεν νὰ συνέλθῃ) αὐτόθ. || *Ἀσμ.

"Αν ἔρτη τὸ εῦρη σ' ἀ χαμάι, τέλεια 'εν-γὰ σὲ πορβάλῃ (ἀ χαμάι = ἔδα χαμαῖ) Κύπρο. 2) Προπέμπω, συνοδεύω τὸν ἀπερχόμενον μέχρι τινὸς Θράκη. Καππ. (Σινασσ.) Κρήτ. (Βιάνν. Σητ. κ. ἀ.) Μήλη. Χίος: Πάγω νὰ τὸν ἀποβγάλω Θράκη. Μ' ἀπόβγαλε ως τὴν Παναγιὰ Μήλη. Τὸν ἀπόβγαλα ως τὴ δόρτα Σητ. Πήγαμ' ἀπεβγάλαμε τὸν δεῖνα Σινασσ. Συνών. ἀποδιαβάζω, κατενιοδώνω, ξεβγάζω, παραβγαίνω. β) Επὶ νεκροῦ, συνοδεύω τὴν ἐκφοράν του Θράκη.: Ἀπόβγαλα τὸν νεκρό. || Φρ. Η χάρους νὰ σὶ πάρ' τοὶ νὰ σ' ἀπονθράλ! (ἄρα) Λέσβ. 3) Ἐξαναγκάζω τινὰ διὰ τρόπου ἡπίου, μαλακοῦ, νὰ ἀπομακρυνθῇ, νὰ ἀπέλθῃ *Ανδρ. Σῦρο.: Θέλει νὰ τὸν ἀποθράλη καὶ γι' αὐτὸν τὰ κάνει αὐτὰ Σῦρο. 4) Ἐξα-πατῶ, παραπλανῶ τίνα Σῦρο.: Τὰ λέει γιὰ νὰ σὲ ἀποβγάλῃ.

5) Ὑποχρεώνω τινὰ παρέχων τι εἰς αὐτὸν Νάξη. (Απύ-ρανθ.): Ἐπόβγαλέ με δὰ μὲ δγὸ χερομάδηλα ποῦ μοῦ δωκε, ποῦ μοῦ ταζεν λαοὶ μὲ πετραχήλαι (λαοὶ = λαγούς). Μὴ 'υχεὰ γλυκὸ τὸν ἐτράτταρα καὶ ἐπόβγαλά τονε ('υχεὰ = νυ-χεά, δλίγον). 6) Ἀνταποδίδω τὸ ὀφειλόμενον, ἔξοφλῶ Θράκη. (Αἰν. Κομοτ. κ. ἀ.) Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Επέβγαλα ντ' ἐποίκε με τὸ καλὸν Κερασ. Επέβγαλα τὸ κακὸν ντ' ἐποίκε με αὐτόθ. "Ἐναν καλὸν ἐποίκ' ἀτον, ἐκεῖνο ἐπεξέγκεν ἀτο Χαλδ. Δού-λευνα δουλεύω καὶ τὸ χρέος-ι-μ' ν' ἐπεβγάλλω καὶ ἐπορῶ (έργα-ζομαι διαρκῶς καὶ δὲ δύναμαι νὰ ἔξοφλήσω τὸ χρέος μου) αὐτόθ. Επεξέγκα τὸ φαεῖν ντ' ἔφαγα (ἐπλήρωσα τρόπον τινὰ τὴν ἀξίαν τοῦ φαγητοῦ ποῦ ἔφαγα δι' ὑπηρεσίας τινὸς) Σάντ. Χαλδ. Επεξέγκα τὸ χρέος-ι-μ' Σάντ. Τραπ. Χαλδ. Οφέτος, ἄν θέλει δ Θεός, θά ἐπεβγάλλω ὅλον τὸ χρέος-ι-μ' αὐτόθ. Δύο λίρας ἐπέμ' ναν καὶ ἀπεβγάλλω τὸ χρέος-ι-μ' Κοτύωρ. || Φρ. Απεβγάλλω τὸ δίν (τὸ παιγνίδι. Επὶ τῶν παιγνι-δίων, ἔξαλείφω τὴν ἥπταν διὰ τοῦ κέρδους μιᾶς νίκης) Κοτύωρ. || *Ἀσμ.

Ζελεύει ἀτεν καὶ δ βασιλεάς, βαρὺ σαλγούνιν γράφει καὶ καὶ καὶ δ Κονιοθόδωρος ἀτο νὰ ἀπεβγάλῃ

